

Adaptace dítěte s odlišným mateřským jazykem (OMJ) v MŠ.

Září

- Seznamovací schůzka dětí a rodičů s jejich budoucími učitelkami, prostorem třídy i MŠ. Prostor pro seznámení, předání informací mezi rodiči a učitelkami, vyplnění dotazníku rodiči ke specifickým potřebám, zvykům, tradicím rodin a dětí.
- Zjištění oblíbených aktivit, her a hraček dítěte
- Zjištění, jak dítě dává najevo základní potřeby (hlad, žízeň)
- Pořízení fotografie dítěte, která se vystaví v den nástupu do MŠ s jeho jménem a textem „vítejte u nás „v jeho rodném jazyce (se souhlasem zákonného zástupce)
- Možnost domluvy individuální schůzky rodiny s učitelkami, nebo s ředitelkou školy pro vyjasnění otázek spojených s budoucí docházkou dítěte do MŠ
- (vhodné zajistit tlumočnicka)

Září-červen

- Nástup dítěte k docházce do MŠ a spolupráce s rodinou v rámci adaptačního plánu dítěte zohledňujícího případné konkrétní specifické potřeby
- Určení dětí, pro které by bylo vhodné vytvořit plány podpůrných opatření, nebo IVP, domluva s rodiči
- Zhodnocení situace a případné podání žádosti o zřízení místa asistenta pedagoga
- Průběžné poskytování informací rodičům o možnostech podpory dětí a rodin (PPP, SPC, zdravotnická zařízení, instituce sociálního zajištění apod.)

Tipy pro adaptaci dítěte v MŠ

- Individuální přístup
- Komunikační kartičky
- Předmět z domova (hračka)
- Vybrat dítě, které již MŠ zná
- Komunikace prostřednictvím maňáška
- Rituály (např.: zamávat rodičům z okna při odchodu, pověsit na nástěnku svůj obrázek po příchodu do třídy, přivítání s paní učitelkou)
- Pravidelný denní režim graficky zpracovaný a doplněný obrázky
- Pravidla MŠ
- Pomocí piktogramů zpracovat, co se ve třídě smí a co ne
- Stejná paní učitelka (zpočátku není vhodné střídání učitelek)
- Stejně místo u stolu
- Dobrovolnost
- Pochvala a odměna
- Vhodné výchovně vzdělávací činnosti
- Zařazení aktivit, které nejsou závislé na jazyku
- Zapojení rodičů
(např.: uspořádat oslavu při zahájení školního roku, nebo společný krátký výlet)
- Spojení s rodičem na telefonu, jedna z možností, jak uklidnit dítě
- Úkol (Vzkazy pro jinou paní učitelku, hlídat úspěšnost splnění úkolu, srovnán hraček apod.)
- Využít mateřský jazyk dítěte (písničky v různých jazycích)

Metodika práce s cizinci, vhodné způsoby práce

- Zařazovat do her v menších skupinách (vhodné tematické hry, tvořivé hry)

- Pracovat v menších skupinách, individuálně
- Správný mluvní vzor
- Rytmizační cvičení – rytmy dle obrázků, 1-3 slabičná slova, drobné hříčky, říkadla, hra na nástroje
- Zpívání, jednoduché popěvky
- Práce s knihou
- Zraková a sluchová percepce
- Rozvoj orientace v čase i prostoru
- Používání piktogramů

Adaptační plán pro děti předškolního věku pro MŠ „Rosnička“

První 3 dny

- Matka, nebo otec přijde s dítětem do mateřské školy (pokud možno vždy ve stejnou dobu, nejlépe ráno v době volných her).
- Ve třídě zůstává asi 1 hodinu, potom společně odcházejí domů

Rodič

- Spíše pasivní, nenaléhá na dítě, aby se od něj vzdálilo, akceptuje po celou dobu, že dítě vyhledává jeho blízkost.
- Pokud možno si nehraje s ostatními dětmi
- Dítě musí mít pocit, že pozornost rodiče patří výhradně jemu

Učitelka

- Nenaléhá na navázání kontaktu s dítětem, může mu nabídnout hračky, nebo se s ním zapojí do hry, pozoruje chování rodiče a dítěte, nesnaží se je oddělit.

4. den

Cílem 4. dne je předběžně rozhodnout o délce adaptace. Rodič se s dítětem rozloučí, místnost opustí, ale zůstává nablízku.

Reakce dítěte je měřítkem pro pokračování nebo přerušování tohoto pokusu o odloučení.

Odloučení trvá maximálně 30 minut. To platí v případě, že dítě chvíli pláče, ale nechá se utiшит učitelkou.

Pokud je dítě po odchodu rodiče rozrušené, začne plakat a je k neutěšení, je třeba rodiče ihned kontaktovat.

Pokud se dítě se zátěžovou situací samostatně vyrovná a neobrací se přitom na rodiče je možné adaptační dobu ukončit.

Častý oční a tělesný kontakt s rodičem a silná touha po jeho návratu při pokusu o odloučení 4. den je známkou delšího adaptačního období (2–3 týdny)

Závěrečná fáze

Rodič se už v MŠ nezdržuje, ale je dosažitelný.

Adaptace je ukončena, když dítě akceptuje učitelku a nechá se jí utěšit a v dobré náladě si dál hraje.

Podpora dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem z jiného jazykového a kulturního prostředí s nedostatečnou znalostí českého jazyka bude poskytována jazyková podpora. Pokud v MŠ budou děti, které tuto podporu potřebují, MŠ uzpůsobí didaktické postupy a děti bude cíleně podporovat v osvojování českého jazyka

k čemuž využije: Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání. To lze využít i individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Cílovou skupinou jsou cizinci v předškolním vzdělávání. V případě **1 až 3 děti cizinci** v povinném předškolním vzdělávání bude poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností.

V případě počtu **4 a více cizinců** se již nebude výuka poskytovat individuálně, ale bude zřízena skupina pro jazykovou přípravu. Škola bude poskytovat jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato hodina může být rozdělena do dvou či více bloků v průběhu týdne. Do této hodiny se nezapočítávají přesuny dětí do skupiny apod.

Do skupiny mohou být na základě posouzení potřebnosti ředitelem školy zařazeny i jiné děti, které mají prokazatelně stejné potřeby jako děti cizinci a to do počtu vyššího než osm dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí cizinců